

שגיד הנשה נוהג בבהמה טמאה. ואף על פי שאיסור בהמה טמאה קדם לאיסור גיד, מכל מקום, חל איסור גיד על איסור טמאה משום דאיסור אכילת בשר בהמה טמאה הוא **איסור לאו** בעלמא, ועל כן מועילה החומרא שאיסור גיד נוהג בבני נח כדי להחיל את איסור הגיד הנשה על איסור טמאה.

אבל משנתנו, שהעמדנוה בולדות קדשים, **דאיסור כרת** הוא, שעל ידי הקדשים יכול לבא לידי איסור כרת, אם יאכלנו בטמאה או בפגול ונותר — **מי שמעת ליה** לרבי יהודה שיאמר שיחול איסור גיד על איסור אכילת קדשים החמור?

ומתריצין: **אלא, הכא** במשנתנו, **במכירת עפקינן**. בבהמת חולין שילדה בכור. שהבכור אינו קדוש ממעי אמו, אלא **דביציאתו מהרחם** הוא נעשה קדוש. ובא התנא להשמיענו שאף על פי שבשאר ולדות קדשים אין נוהג איסור גיד הנשה, כיון שאיסור המוקדשין קדם ולא יכול לחול עליו איסור גיד, מכל מקום בבכור יש בו איסור גיד הנשה. שהרי איסור גיד חל קודם, כשהוא עדיין במעי אמו, ואילו קדושת הבכור חלה רק לאחר מכן, בשעת לידה. [ולמאן דאמר דגיד הנשה אינו נוהג בשליל אלא משעת הלידה הרי חלין שני האיסורים בבת אחת].

ואי בעית אימא: לעולם משנתנו מדברת בולדות קדשים. ולא תיקשי שאיסור מוקדשין קדם לאיסור גיד, כי סבר האי תנא **כילדות קדשים, בהווייתן הן קדושים!** דהיינו, רק משעה שנתהוה ונולדו חלה עליהן הקדושה. הלכך, נוהג בהם איסור גיד הנשה, לפי שאיסורו התחיל קודם לכן, כשהולד

ומעתה, למדנו מדברי רבי יוחנן, שבתחילת יצירת בשר העובר עדיין אין בו גידין. **אלמא, איסור מוקדשין** שחל מתחילת היצירה [על הבשר שהופך אחר כך לגיד — עיין תוס'] קדים לאיסור גיד. לפי שהגיד מתהווה לגיד לאחר מכן, וקשיא אהא דאמרן דתרוייהו בהדי הדדי קאתו?

ומתריצין: **אף על גב דאיסור מוקדשין קדים** בולדות קדשים, מכל מקום, **אתי איסור גיד וחיל עליהו** דאיסור מוקדשין, הואיל ואיסור גיד הנשה חמור הוא, **שכן איסורו נוהג** אפילו **בבני נח**. שהרי עוד לפני מתן תורה בשעה שבני ישראל נחשבו כבני נח כבר נאסר להם גיד הנשה. שכך כתוב לאחר שנגע המלאך בכף ירך יעקב "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה".

ומקשינן: **מאן שמעת ליה** דאית ליה **האי סברא** דגיד הנשה התחיל איסורו מבני יעקב — **רבי יהודה!** [דאילו חכמים סוברים שרק ממתן תורה נאסר גיד הנשה]. **זהרי הא מתניתין** אזלא, בהכרח, **דלא כרבי יהודה**. דקתני בה "נוהג בבהמה ובהיה בירך של ימין ובירך של שמאל". ואילו רבי יהודה סובר שגיד הנשה נוהג רק באחת מירכות הבהמה?

ומתריצין: **האי תנא** דמתניתין **סבר לה כוותיה** דרבי יהודה **בחדא**, שגיד הנשה נאסר לבני יעקב. **ופלוג עליה בחדא**, שנוהג בשתי הירכות.

ומקשינן: **אימר דשמעת ליה לרבי יהודה** שאיסור גיד הנשה חל על איסור אחר, הואיל והוא חמור שכן נוהג בבני נח, דוקא **בבהמה טמאה**. שרבי יהודה סובר לקמן

היה עדיין במעי אמו, ושוב לא פקע ממנו [ולמאן דאמר שגיד הנשה אינו נוהג בשליל חלין שני האיסורים בבת אחת].

אמר רבי חייא בר יוסף: הא דקתני במתניתין שגיד הנשה נוהג במוקדשין, לא שנו כן אלא בקדשים הנאכלין, וכגון חטאת ואשם ושלמים. אבל קדשים שאינן נאכלין, כגון עולה, אין איסור גיד הנשה נוהג בהן!

ורבי יוחנן אמר: אחד קדשים הנאכלין ואחד קדשים שאינן נאכלין — איסור גיד נוהג בהן!

אמר רב פפא: ולא פליגי רבי יוחנן ורבי חייא בר יוסף. אלא, כאן, מה שאמר רבי יוחנן שנוהג בהן איסור גיד, היינו להלקותו את האוכל גיד הנשה של עולה. ואילו כאן, מה שאמר רבי חייא בר יוסף שאין נוהג בהן איסור גיד, היינו להעלותו. שמותר להעלות את העולה על גבי המזבח ביחד עם גיד הנשה שבתוכה משום שהאיסור אינו אלא באכילה ולא בהקרבה.

איכא דאמרי: אמר רב פפא: ולא פליגי!

כאן, מאן דאמר אינו נוהג בעולה, היינו לחלצו, שלא צריך לחלוץ את הגיד מהירך לפני שמעלים את העולה על המזבח, אלא מקריבו ביחד עם הגיד.

כאן, מאן דאמר נוהג בעולה, היינו להעלותו בפני עצמו. שאם נפרד הגיד מהירך אסור להעלותו למזבח בפני עצמו.

רב נחמן בר יצחק אמר: פליגי! וביחס להעלותו הוא דפליגי, האם מותר להעלות את הגיד למזבח כשהוא עדיין מחובר לירך העולה, או שצריך להוציאו מהירך קודם

העלאתו למזבח.

ומצינו שנחלקו בזה תנאים.

דתניא: נאמר בפרשת קרבן העולה "והקטיר הכהן את הכל המזבחה". ודרשין מ"הכל" — לרבות את העצמות והגידין [המותרין, ולא דוקא בגיד הנשה], והקרנים והטלפים, שאף אותם יקטיר המזבחה. יכול אפילו פירשו מהבשר יהא מקטיר אותם בפני עצמם? תלמוד לומר "ועשית עולותיך הבשר והדם"! ואלו, שאינם בשר ואינם דם, לא יעלו על המזבח.

אי רק בשר ודם יעלו, יכול יחלוץ, יפריד את הגידים ועצמות מן הבשר, ויעלה רק את הבשר לגבי מזבח? תלמוד לומר "והקטיר הכהן את הכל המזבחה"! וכבר למדנו מכאן שגם הגידין והעצמות יהיו עולין.

הא כיצד? הרי הכתוב, לכאורה, סותר את עצמו. כי במקום אחד הוא אומר להעלות רק בשר ודם, ובמקום אחר הוא אומר להעלות גם עצמות וגידים.

אלא, ודאי כך הוא ישוב הדברים: פסוק אחד מדבר לענין עצמות וגידים כשהם מחוברים לבשר, שהם אכן יעלו עם הבשר. והפסוק השני מדבר בעצמות שפירשו ועתה הן בפני עצמן, שבהן הדין הוא שאפילו עלו והן עתה בראש המזבח — ירדו!

ומבארין: ומאן הוא התנא דשמעת ליה דאמר פירשו העצמות מן הבשר, הרי אפילו אם עלו לראש המזבח — ירדו! רבי היא! ולא רבנן.

דתניא: "והקטיר הכהן את הכל" — לרבות העצמות והגידים והקרנים והטלפים, ואפילו

ורבי, ומתוך זה נשמע שהם חולקים גם לענין גיד הנשה:

ורבנן שמרבים מ"והקטיר הכהן את הכל" גם עצמות וגידים שפירשו, טעמא דידהו הוא משום שלמחוברין לא איצטריך קרא לרבווי שהם עולים עם הבשר, שדבר זה כבר ידענו, מידי דהוה אראשה של עולה שמקריבים את הראש כשהוא שלם, על אף שיש בו הרבה עצמות. ובהכרח, דכי איצטריך קרא, לעצמות וגידים שפירשו, שמקטירין אותן בפני עצמן, הוא דאיצטריך.

ורבי אמר לך: למחוברין דהיתרא אמנם לא ^{ז-ב} איצטריך קרא לרבווי, אלא כי איצטריך קרא — לגיד הנשה! שאף על פי שהוא אסור באכילה, מכל מקום, בעודו מחובר לבשר העולה הוא עולה עמו למזבח, אבל בפירשו, אפילו אותם שהם היתרא, לא יעלו.

ורבנן סברי, דליכא לרבווי לגיד הנשה שיעלה, לפי שנאמר בקרבנות "ממשקה ישראל" ומפרשינן: רק מן המותר באכילה לישראל מקריבים על המזבח, וגיד הנשה אסור באכילה, הלכך אין לומר שהכתוב בא לרבות אותו להקרבה, ואפילו בעודו מחובר אלא, צריך להוציאו מהירך קודם ההקרבה!

אלא, ודאי בא הכתוב לרבות עצמות וגידין דהיתרא, ואפילו אם פירשו.

ורבי אמר לך: האי מיעוטא ד"ממשקה ישראל" לא נאמר אלא ביחס לבהמה טריפה שפסולה להקרבה. אבל בהמה כשרה — מקריבין את כולה ואפילו את החלקים האסורים באכילה, וכגון גיד הנשה. מידי

אם פירשו מהבשר, יקטירם בפני עצמן. והא מה אני מקיים מה שנאמר "ועשית עולותיך הבשר והדם". שמדברי הכתוב הזה משמע שרק בשר ודם יקטיר ולא עצמות וגידים? לאו לענין עצמות וגידים שפירשו הוא נאמר, אלא בפוקעין! שיש דין בהקטרת הקרבן שאם תוך כדי שריפתו על המזבח פקע [דהיינו שעף ויצא] מהאש של המערכה אחד מהאיברים המוקטרים, צריך להחזיר אותו למערכה. ודין זה לא נאמר בעצמות וגידים.

הא כיצד? עיבולי בשר, דהיינו בשר עולה שלא נתעכל, שלא נשרף לגמרי באש של המזבח, הרי אם הוא נופל מהמערכה אתה מחזיר אותו למערכה כדי להשלים את הקטרתו. ואי אתה מחזיר עיבולי גידים ועצמות שפקעו מהמערכה. שאף על פי שמקטירין לכתחילה גידים ועצמות על המזבח, ואפילו כשהן בפני עצמן, מכל מקום לאחר שהחלה הקטרתם אין בהם דין של חזרת "פוקעין". ואת זה אנו לומדים מ"ועשית עולותיך הבשר והדם" — שרק את הבשר אתה מחזיר למערכה.

רבי אומר: כתוב אחד אומר "והקטיר הכהן את הכל" ובכך הוא ריבה להקטיר אף את העצמות. וכתוב אחד אומר "ועשית עולותיך הבשר והדם" ובכך הוא מיעט אותם. הא כיצד? אם היו העצמות מחוברין לבשר יעלו! אך אם פירשו — אפילו הן בראש המזבח, ירדו!

ואם כן רבי הוא התנא שמצינו שסובר שאם פירשו — ירדו.

ועתה מבארת הגמרא את מחלוקת רבנן